

**UCHWAŁA NR XLII/459/2013
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 27 listopada 2013 r.

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2014 rok i zmiany uchwały Nr XLIII/474/05
Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2006 - 2015.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 i poz. 645) w związku z art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595 i poz. 645), art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 i poz. 509), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) oraz na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2014 rok określony w załączniku do niniejszej uchwały, stanowiący część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2006 - 2015.

§ 2. Załącznik nr 5 do uchwały Nr XLIII/474/05 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Suwałki na lata 2006 - 2015 otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Andrzej Paweł Chuchnowski

Załącznik
do Uchwały Nr XLII/459/2013
Rady Miejskiej w Suwałkach
z dnia 27 listopada 2013 r.

MIEJSKI PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SUWAŁKACH

NA 2014 ROK

WSTĘP

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości),
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku** wraz z późniejszymi zmianami (zwana dalej ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii),
- **Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku** wraz z późniejszymi zmianami,
- **Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016,**
- **Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.**

Program diagnozuje obszary problemowe, wyznacza cele oraz precyzuje zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Miasta Suwałki. W obszarze działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych Miasto Suwałki należy do „Ogólnopolskiej Sieci Gmin Wiodących”.

Program uwzględnia doświadczenia zdobyte w latach 1997-2013 oraz wyniki badań ankietowych pn. „Diagnozy uzależnień od środków psychoaktywnych i występowania przemocy w opinii nauczycieli, pedagogów i rodziców uczniów miasta Suwałki”, „Diagnozy środków psychoaktywnych i występowania przemocy wśród dorosłych mieszkańców Suwałk”, „Diagnozy spożywania alkoholu, środków psychoaktywnych i występowania aktów przemocy wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Suwałkach” przeprowadzonych w listopadzie 2010 r. przez korporację badawczą PRETENDENT z Wrocławia.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2012 roku”,
- wyniki z ogólnopolskiego badania ankietowego realizowanego w 2011 r. w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych w Szkołach (ESPAD),
- wnioski z PARPA z 2008 r. „Wzory konsumpcji alkoholu w Polsce”,
- raport Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z 2008 r. „Krzywdzenie dzieci w Polsce”,
- raport Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie z 2009 r. pn. „Monitorowanie zachowań ryzykownych młodzieży. Badania ankietowe”,
- sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Suwałkach o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego za 2012 r.,
- założenia Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015,
- wyniki badań z 2013 r. pn. „Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim wraz z kampanią informacyjną”.

Niniejszy program uwzględnia także opinie i wnioski organizacji społecznych, instytucji oraz osób zajmujących się zawodowo profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykaz niektórych skrótów użytych w programie:

CIS - Centrum Integracji Społecznej,
CRPS - Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie,
DDA - Dorosłe Dzieci Alkoholików,
IW - Izba Wytrzeźwień w Suwałkach,
KBPN - Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie,
KMP - Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
MCIK - Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej w Suwałkach,
MKRPA - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,
MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach,
NGO - Organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i prowadzone przez nie jednostki organizacyjne,
PARPA - Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
PP-P - Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Suwałkach,
ROPS - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku,
SM - Straż Miejska w Suwałkach,
UM - Urząd Miejski w Suwałkach,
WOWS - Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach,
WS - Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach,
SP SP ZOZ - Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach,
SSKA „Filar” - Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Filar” w Suwałkach,
SS „Wybór” - Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór” w Suwałkach,
ZS - zespoły szkół w Suwałkach,
ZOZ – zakłady opieki zdrowotnej w Suwałkach.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE SUWAŁKI

Stan problemów alkoholowych i narkotykowych występujących na terenie Miasta Suwałk w latach 2010 – 2012

1. Dystrybucja alkoholu

1.1 W 2012 r. wydano łącznie 229 zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Suwałki:

Liczba wydanych zezwoleń w poszczególnych kategoriach w latach 2010-2012

Kategoria	Rok (ilość punktów)		
	2010	2011	2012
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	104	102	99
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	62	74	67
powyżej 18% zawartości alkoholu	58	74	63
Łącznie	224	250	229

Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach.

1.2 W 2012 r. na terenie Miasta Suwałki funkcjonowało ogółem 206 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 142 w detalu i 64 w gastronomii.

W stosunku do lat 2011 i 2010 nastąpił spadek ogólnej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Nastąpił również spadek liczby sklepów, zaś liczba lokali gastronomicznych sprzedających napoje alkoholowe wzrosła o jeden punkt.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Suwałki

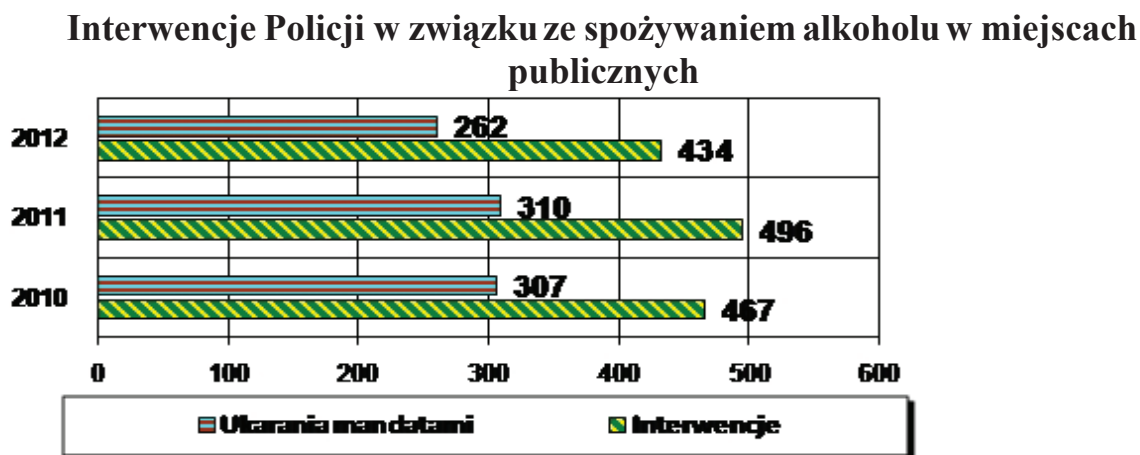
Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych		
	ogółem	Sklepy	lokale gastronomiczne
2010	217	150	67
2011	209	146	63
2012	206	142	64

Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

2. Naruszanie prawa i porządku publicznego w związku z nadużywaniem alkoholu i używaniem narkotyków

2.1. Komenda Miejska Policji w Suwałkach w 2012 r., w związku z realizacją zadań wynikających z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podjęła interwencje w następujących obszarach:

- Zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych – 434 interwencje, 262 osób ukaranych mandatami.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

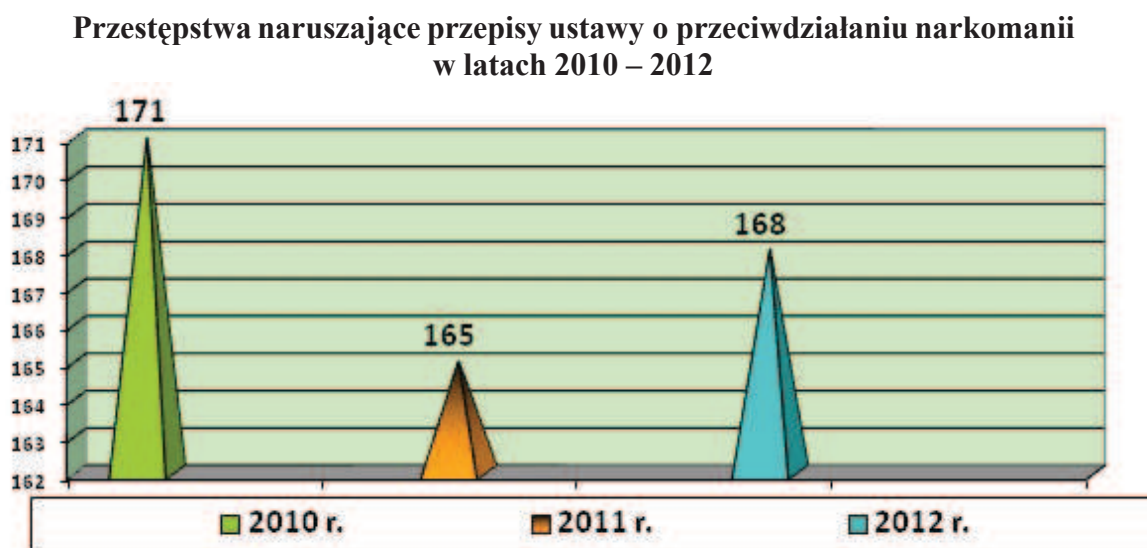
- Zakaz sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim – nie było takiego postępowania (podobnie jak w latach 2010 i 2011).
- Przestępstwa drogowe – kierowanie pojazdów pod wpływem alkoholu:
 - zatrzymani nietrzeźwi kierujący – 254 osób,
 - zatrzymani za kierowanie pojazdem po użyciu alkoholu – 78 osób,
 - zatrzymanie 236 praw jazdy za kierowanie w stanie nietrzeźwości i po użyciu alkoholu.

Przestępstwa drogowe – kierowanie po spożyciu alkoholu			
	2010 r.	2011 r.	2012
Przestępstwa drogowe	490	622	568

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

W 2012 r. odnotowano znaczny spadek przestępstw drogowych z udziałem osób nietrzeźwych w stosunku do 2011 r.

2.2. W 2012 r. Komenda Miejska Policji w Suwałkach wszczęła ogółem 168 przestępstw naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

2.3. Policja w 2012 r. założyła 195 „Niebieskich Kart”. Udzielono 21 odpowiedzi na listy przesyłane drogą e-mailową na skrzynkę stop.przemocy@suwalki.policja.gov.pl, jak też w kontakcie indywidualnym z koordynatorem – 148 porad. W „Niebieskim Pokoju” w 2012 r. odbyło się 20 przesłuchań dzieci uwikłanych w przemoc w trybie posiedzeniowym, poddano 61 osób diagnozie biegłego psychologa w tym 25 osób nieletnich.

Procedura wszczęcia „Niebieskiej Karty” przez Policję w Suwałkach

	Lata		
	2010 r.	2011 r.	2012
Procedura „Niebieskiej Karty”	372	350	195

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

Tabela pokazuje znaczący spadek wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” w odniesieniu do lat ubiegłych spowodowane zmniejszeniem ilości interwencji przeprowadzonych w związku z przemocą w rodzinie. Wskazuje to również na zwiększoną skuteczność służb zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, opartej na zasadzie interdyscyplinarności tych służb.

2.4. W 2012 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Suwałkach podjęli 610 interwencji dotyczących naruszania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, pouczyli 422 osoby, nałożyli 173 mandaty karne oraz skierowali 13 wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego w Suwałkach. Do miejsca zamieszkania oraz do Izby Wytrzeźwień i placówek służby zdrowia dowieziono łącznie 115 osób nietrzeźwych.

Interwencje Straży Miejskiej w Suwałkach w związku z naruszaniem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych

Lata	Interwencje	Pouczenia	Mandaty	Wnioski do Sądu	Przewóz osób nietrzeźwych do IW, miejsca zamieszkania, służby zdrowia
2010 r.	330	300	27	3	111
2011 r.	404	284	113	7	121
2012 r.	610	422	173	13	115

Źródło: Straż Miejska w Suwałkach

Powyższa tabela wskazuje, że w 2012 r. nastąpił znaczny wzrost interwencji, pouczeń, mandatów, wniosków kierowanych do sądu w stosunku do lat ubiegłych, nieznacznie zaś spadła ilość osób przewożonych do Izby Wytrzeźwień.

Wspólnie z przedstawicielami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Straż Miejska przeprowadziła 12 kontroli w 51 placówkach handlowych podających/sprzedających alkohol oraz 10 oględzin w 14 placówkach.

2.5. W 2012 roku w Izbie Wytrzeźwień w Suwałkach odnotowano ogółem 2438 pobyków osób nietrzeźwych. 2101 osób (więcej o 55 osób niż w 2011 r.) to mieszkańcy Suwałk. Około jednej trzeciej pobyków w Izbie to wielokrotne pobyty tych samych nietrzeźwych, bezdomnych osób.

Liczba osób nietrzeźwych w Izbie Wytrzeźwień w Suwałkach

Lata	Liczba osób nietrzeźwych			
	ogółem	mężczyźni	kobiety	nieletni
2010	2423	2275	138	10
2011	2362	2221	132	9
2012	2438	2307	127	4

Źródło: Izba Wytrzeźwień w Suwałkach

W stosunku do roku 2011 o 76 wzrosła liczba osób nietrzeźwych w Izbie Wytrzeźwień w Suwałkach. Liczba nietrzeźwych kobiet i nieletnich przebywających w Izbie spadła a wzrosła liczba nietrzeźwych mężczyzn

3. Mieszkańcy Suwałk objęci niektórymi działaniami terapeutycznymi

3.1. W Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach w 2012 r. leczyło się 155 pacjentów, w tym 90 uzależnionych od narkotyków (z tego 37 nieletnich) i 65 osób współuzależnionych, udzielono 1324 porady, wystawiono 26 skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

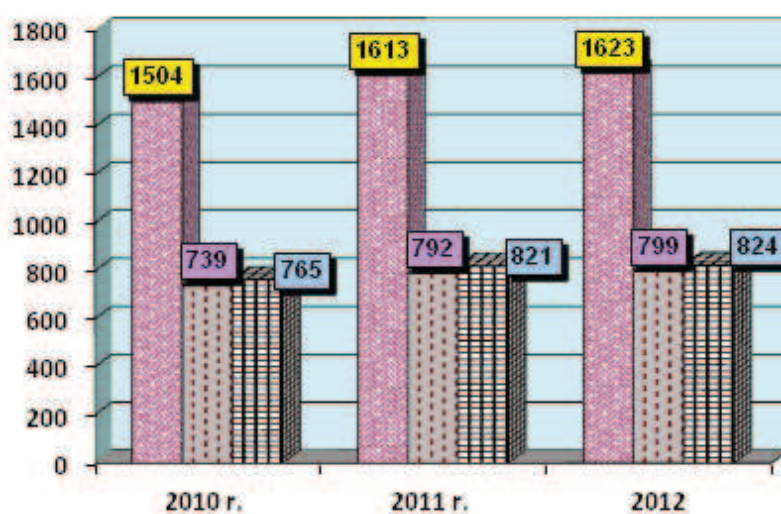
Liczba osób leczących się w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych

	Lata			
		2010	2011	2012
Liczba pacjentów	uzależnionych od narkotyków, w tym:	105	95	90
	nieletnich	23	17	37
	współuzależnionych	79	70	65
	Ogółem:	184	165	155
Ilość udzielonych porad		1546	1237	1324
Ilość wystawionych skierowań		47	9	26

Źródło: Poradnia Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ

Jak wynika z zestawienia, liczba pacjentów leczących się w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych z każdym rokiem spada, znacząco zaś wzrosła liczba uzależnionych osób nieletnich, udzielonych porad i wystawionych skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

Do końca 2012 roku w Poradni zarejestrowanych były 1623 osób, w tym 799 osoby uzależnione i 824 osób współuzależnionych.

■ Lp. ogólna zarejestrowanych w Poradni ■ w tym: uzależnionych ■ w tym: współuzależnionych

Systematycznie wzrasta liczba osób korzystających z pomocy Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach, przy czym liczba osób współuzależnionych każdego roku jest wyższa od liczby osób uzależnionych.

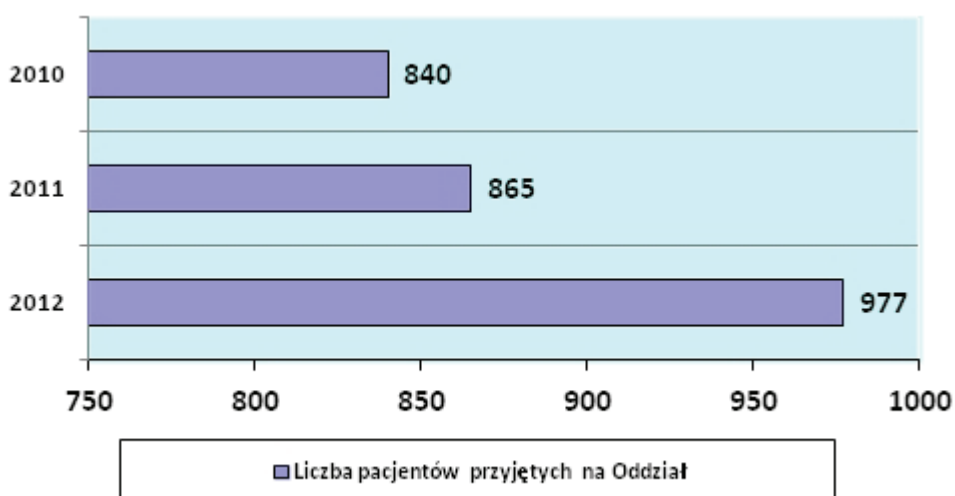
Wśród prowadzonych przez Poradnię działań z zakresu profilaktyki wymienić należy:

- spotkania edukacyjne z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych
- współpracę z pedagogami i psychologami szkolnymi
- udostępnienie materiałów edukacyjnych młodzieży i ich rodzicom, szkołom oraz innym instytucjom
- audycje radiowe o tematyce uzależnień.

Przeprowadzona przez Poradnię w 2012 r. analiza skali i ilości substancji psychoaktywnych przyjmowanych przez zgłaszających się pacjentów, wykazuje tendencję wzrostową w zażywaniu kanabinolli (marihuana, haszysz) oraz uzależnienia mieszane (marihuana, alkohol, dopalacze, amfetamina itp.). Na tym samym poziomie w stosunku do lat poprzednich utrzymuje się liczba osób zgłaszająca się z uzależnieniem od opiatów (heroiny). Systematycznie zwiększa się ilość osób zgłaszających się z problemem uzależnienia od hazardu.

3.2. W 2012 r. na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ przyjęto 977 pacjentów z czego 248 na Pododdział Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz 729 na Pododdział Detoksykacji.

Liczba pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach

Zwiększona liczba pacjentów Oddziału jest związana ze zwiększeniem dostępu do terapii. Duże znaczenie ma także wzrost wiedzy i przekonanie o skuteczności

leczenia choroby alkoholowej dzięki czemu na Oddział trafiają pacjenci z mniej zaawansowaną chorobą i przez to wymagający krótszego hospitalizowania.

3.3. W 2012 r. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ odnotowała spadek liczby osób uzależnionych i liczby osób współuzależnionych.

Liczba pacjentów zarejestrowanych w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ

Pacjenci	Rok	2010 r.	2011 r.	2012
Uzależnieni		797	753	650
Współuzależnieni		210	290	223
Łącznie		1007	1043	873

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ w Suwałkach

W Poradni w 2012 r. znacząco zmniejszyła się liczba zarejestrowanych osób uzależnionych i współuzależnionych ponieważ wielu uzależnionych pacjentów trafiło bezpośrednio do leczenia szpitalnego i nie korzystało z usług Poradni..

3.4. W 2012 r. w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu leczenie podjęło 116 pacjentów uzależnionych od alkoholu, w tym 12 kobiet.

Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu

	2010 r.	2011 r.	2012
Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie	97	106	116

Źródło: Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Suwałkach

W 2012 roku wzrosła liczba osób podejmujących leczenie odwykowe na oddziale dziennym. Według opinii pracowników Oddziału pacjenci korzystający z Oddziału twierdzą, że nie mogą się leczyć, bo muszą pracować, boją się też utraty pracy ze względu na zbyt długie zwolnienia lekarskie.

3.5. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło w 2012 r. 139 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Dane liczbowe dotyczące postępowań prowadzonych przez MKRPA w Suwałkach

	2010	2011	2012
Liczba nowych wniosków, które wpłynęły do MKRPA	191	137	139
Liczba wniosków skierowanych do sądu	139	155	116
Liczba spraw umorzonych	87	63	62

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach

W 2012 r. liczba nowych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego utrzymała się na poziomie roku 2011. Zmniejszyła się znacząca liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego - osoby, wobec których wszczęto postępowanie o zobowiązanie do leczenia odwykowego zostały skutecznie zmotywowane i podjęły leczenie bez konieczności kierowania wniosków do sądu

4. Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w Suwałkach

Są to następujące jednostki:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,
- 2) Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, w tym:
 - Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,
 - Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych,
 - Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych.
- 3) Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- 4) Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa - Centrum Interwencji Kryzysowej,
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, w tym całodobowy hostel dla 13 osób doświadczających przemocy w rodzinie,
 - poradnictwo prawne i psychologiczne z zakresu przeciwdziałania przemocy,
 - grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
 - zajęcia rekreacyjno-ruchowe dla dzieci i młodzieży.
- 6) Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór”,
- 7) Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Filar”,
- 8) Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”,
- 9) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- 10) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach,
- 11) Fundacja PROMETEUSZ,
- 12) Stowarzyszenie Aktywności Społeczno – Artystycznej „Nie Po Drodze”
- 13) Grupy AA i AL.- ANON,
- 14) Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
- 15) Straż Miejska w Suwałkach,
- 16) Izba Wytrzeźwień w Suwałkach,
- 17) Sądy, kuratorzy sądowi,
- 18) Prokuratura Rejonowa w Suwałkach,
- 19) Świetlice środowiskowe prowadzone przez:
 - Parafię Rzymskokatolicką św. Aleksandra,
 - Fundację Rozwoju Inicjatyw Społecznych „WIDOK”
 - Zgromadzenie Sióstr Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus,
 - Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci „Przystań”,
 - Spółdzielnię Socjalną „Perspektywa”,
 - ORATORIUM św. Jana Bosko,
- 20) Przedszkola, szkoły, placówki oświatowe i opiekuńczo – wychowawcze,
- 21) Lokalne, regionalne i krajowe mass media,
- 22) Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Kazimierza K24) rólewicza w Suwałkach.
- 23) Suwalska Spółdzielnia Mieszkaniowa

II. OBSZARY PROBLEMOWE

Na podstawie przeprowadzonych w Suwałkach badań ankietowych, badań ogólnopolskich, danych statystycznych oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji Programu w 2012 roku i latach poprzednich można zdiagnozować następujące obszary problemowe:

OBSZARY PROBLEMOWE

Obszar problemowy nr 1:

Nadużywanie napojów alkoholowych przez osoby dorosłe, co powoduje szkody zdrowotne, zaburzenia życia rodzinnego oraz naruszenia prawa i porządku publicznego.

Analiza problemu:

- znacząca liczba kobiet regularnie używających alkoholu i uzależnionych od alkoholu,
- utrudniony dostęp do leczenia dla osób uzależnionych pracujących zawodowo ze względu na obawę utraty pracy,
- nietrzeźwość kierowców – pomimo spadku liczby stwierdzonych przestępstw drogowych wynikających z prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu, nadal na suwalskich drogach porusza się duża liczba nietrzeźwych kierowców.

Obszar problemowy nr 2:

Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież.

Analiza problemu:

- znacząca liczba uczniów w wieku 15-17 lat należy do grona konsumentów alkoholu,
- zaobserwowano spadek spożycia alkoholu wśród uczniów młodszych oraz stabilizację w grupie młodzieży starszej,
- znacząca liczba pijących alkohol dziewcząt i młodych kobiet – tendencja zmierzająca do zrównania wskaźników osiąganych przez chłopców,
- młodzi ludzie nie mają problemu z omijaniem zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim,
- konsumpcja alkoholu przez polską młodzież kształtuje się na średnim poziomie w porównaniu z resztą Europy,
- używanie alkoholu przez młodocianych wiąże się między innymi z obniżeniem wieku inicjacji seksualnej, niechcianymi ciążami i ryzykiem zarażenia wirusem HIV,
- wzrost przyzwolenia dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

- **Obszar problemowy nr 3:**

Powiększający się problem narkomanii i innych uzależnień.

Analiza problemu:

- wzrost liczby nieletnich uzależnionych od narkotyków leczących się w Poradni Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych,
- wzrost liczby osób zażywających kanabinolii oraz uzależnionych od substancji psychoaktywnych – mieszanych,
- głównymi powodami zażywania narkotyków przez młodzież jest chęć dobrej zabawy, namowy kolegów, ciekawość oraz problemy,
- zakup dopalaczy i narkotyków przez Internet.

Obszar problemowy nr 4:

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej.

Analiza problemu:

- bardzo duża liczba osób korzystających z poradnictwa prawno-psychologicznego,
- zwiększające się zainteresowanie uczestnictwem w grupach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (źródło: sprawozdanie Suwalskiego Stowarzyszenia „Wybór” za 2012 r.),
- 73% badanej młodzieży miało kontakt z przemocą w szkole*,
- 10% młodzieży występowało jako sprawcy przemocy, 67% było świadkami przemocy*,
- 51% młodzieży odczuwała przemoc fizyczną, 49% przemoc psychiczną*,
- 45% badanej młodzieży twierdzi, że najczęściej z przemocą można spotkać się na podwórku*,

*(źródło: Diagnoza spożywania alkoholu, środków psychoaktywnych oraz występowania zjawiska przemocy wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Suwałkach – Pretendent korporacja badawcza, listopad 2010).

Obszar problemowy nr 5:

Nielegalny handel alkoholem i narkotykami.

Analiza problemu:

- niska skuteczność organów ścigania*,
- co 4. Mieszkaniec Suwałk zna miejsca nielegalnego handlu alkoholem, a co 20. zna miejsca handlu narkotykami*,
- nie przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom do 18 r. ż.**

*(źródło: Diagnoza spożywania alkoholu, środków psychoaktywnych oraz występowania zjawiska przemocy wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w Suwałkach – Pretendent korporacja badawcza listopad 2010).

** (źródło: wyniki badań z 2013 r. pn. „Badanie dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim wraz z kampanią informacyjną”).

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Prezentowany Program zakłada długofalowe, wielostronne i skoordynowane oddziaływania, których głównym celem jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele szczegółowe	
1.	Ograniczanie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych i zażywaniem środków psychoaktywnych.
2.	Ograniczanie rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków oraz przemocą w rodzinie.
3.	Zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4.	Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych.
5.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

V. ZADANIA PROGRAMU

Ograniczanie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych i zażywaniem środków psychoaktywnych						
Cel szczegółowy 1						
1.1	Dofinansowanie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba szkoleń, - liczba przeszkolonych specjalistów,	Ż R Ó D Ł A	- sprawozdania	P L A N O W A N I E R E A L I Z A T O R Z Y	ZOZ, WS
1.2	Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia oraz maratonów dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin,		- sprawozdania, - dokumentacja		ZOZ, NGO, WS
1.3	Wspieranie programów w zakresie reintegracji społecznej i terapeutycznych dla osób uzależnionych z utrwaloną abstynencją (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin,	P O Z Y S K I W A N I A	- sprawozdania, - dokumentacja		ZOZ NGO, WS
1.4	Dofinansowanie utworzenia i działalności Centrum Integracji Społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie lecznictwa odwykowego lub po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba CIS - liczba uczestników CIS	W S K A Ż N I K I	- dokumentacja		WS NGO
1.5	Wsparcie w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin,		- sprawozdania, - dokumentacja		ZOZ NGO, WS
1.6	Wsparcie placówek służby zdrowia i stowarzyszeń w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- wartość w zł	W S K A Ż N I K Ó W	- dokumentacja,	ZOZ, NGO, WS	
P L A N O W A N I E D Z I A Ł A N I A						

P L A N O W A N I E D Z I A Ł A N I A		W S K A Ź N I K I		Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W		P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y		MKRPA
1.7	Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcia przez nią leczenia odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).			- protokoły z posiedzeń komisji		- liczba posiedzeń podzespołu MKRPA ds. leczenia odwykowego, - liczba wniosków wpływających do MKRPA o wszczęcie postępowania, -liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez komisję do podjęcia leczenia		
1.8	Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno-psychiatrycznej(ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- protokoły z posiedzeń - prowadzona dokumentacja		- liczba osób skierowanych na badania, - liczba wydanych opinii		- liczba wniosków skierowanych do sądu wniosków		MKRPA, specjaliści i – biegli sądowi MKRPA
1.9	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- protokoły z posiedzeń - prowadzona dokumentacja		- liczba wniosków skierowanych do sądu wniosków				WS, MKRPA, SP SP ZOZ
1.10	Wsparcie Poradni Uzależnienia i Współzależnienia od Substancji Psychoaktywnych SP SP ZOZ w Suwałkach w zakresie działalności profilaktycznej oraz leczenia osób uzależnionych i współzależnionych w tym zakup testów na obecność narkotyków (ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania		- liczba wspartych projektów, - wartość udzielonych dotacji, - liczba odbiorców, - liczba zakupionych testów				

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 1: 150.000 zł

Ograniczanie rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków oraz przemocą w rodzinie									
Cel szczegółowy 2									
2.1	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla osób współzależnych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	W S K A Ż N I K I	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A C J A	NGO, ZOZ, WS		
2.2	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych dla Dorosłych Dzieci Alkoholików - DDA (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, ZOZ, WS		
2.3	Wspieranie i dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychoedukacyjny lub psychoprofilaktyczny lub działania animacyjne. Standardy, które muszą być spełnione przy prowadzeniu zajęć określone są w załączniku do niniejszego Programu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).		- liczba dofinansowanych świetlic, - liczba uczestzących dzieci		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, WS		
2.4	Dofinansowanie dziecięcych i młodzieżowych grup psychoedukacyjnych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Standardy, które muszą być spełnione przy prowadzeniu zajęć socjoterapeutycznych, określone są w załączniku do niniejszego Programu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba funkcjonujących grup, - liczba uczestzących dzieci		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, WS		
2.5	Wspieranie działalności punktów poradnictwa psychologiczno – prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego oraz ośrodków interwencji kryzysowej (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba udzielonych porad, - liczba klientów		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, MOPS, WS		
2.6	Dofinansowanie działalności Miejskiego Centrum Interwencji Kryzysowej- MCIK (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba udzielonych porad, - liczba klientów		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		MOPS, WS		
2.7	Wspieranie działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie z problemem alkoholowym, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych, półkolonii, pikników rodzinnych, pielgrzymek trzeźwościowych, Dni Rodzin itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WS, NGO, MOPS		
P L A N O W A N I E D Z I A Ł A N I A									

2.8	Dofinansowanie realizacji programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba udzielonych porad, - liczba uczestników, - liczba godzin zajęć	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, MOPS, WS
	2.9			
2.10	Prowadzenie zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba godzin, - liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, MOPS, WS
	2.11			
2.12	Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach specjalistycznych, poradach, konferencjach, warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba szkoleń/ kursów/ konferencji/narad/ seminariów/ warsztatów, - liczba odbiorców	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	ZOZ, WS, NGO
	2.13			
2.14	Zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informatorów dotyczących działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba zakupionych materiałów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe	WS
	2.15			
2.16	Prowadzenie Alkoholowego Telefonu Zaufania w Izbie Wyróżnień (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba udzielonych porad	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	IW WS
	2.17			
2.18	Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, tworzenie grup roboczych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba posiedzeń zespołów i grup roboczych	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - protokoły	MOPS, WS
	2.19			
2.20	Finansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego przy ul. Kościuszki 71 (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba udzielonych porad, - liczba godzin	- dokumentacja finansowa	WS NGO
	2.21			
2.22	Prowadzenie strony internetowej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba zamieszczonych informacji, - liczba odbiorców	- dokumentacja finansowa	WS
	2.23			
2.24	Wsparcie działalności szkolnych klubów mediatorów w zakresie zapobiegania przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba godzin, - liczba uczestników	- sprawozdania	szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze WS
	2.25			

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 2: 800.000 zł

Cel szczegółowy 3						
Zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych oraz innych środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży						
3.1	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych oraz innych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Z N I K I	- liczba odbiorców, - liczba programów	Ź R Ó D Ł A	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze PP-P, WS
3.2	Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym zakup sprzętu umożliwiającego prowadzenie na terenie szkół pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Z N I K I	- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zakupionego sprzętu	P O Z Y S K I W A N I A	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WOWiS, WS, szkoły
3.3	Wsparcie organizacji różnego rodzaju powszechnie dostępnych zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyczno-edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi (ustawa o wychowaniu w trzeźwości, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Z N I K I	- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zajęć	W S K A Z N I K I	- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO, spółdzielnie mieszkaniowe
3.4	Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe, młodzieżowe grupy liderów (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Z N I K I	- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników	W S K A Z N I K I	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO szkoły
3.5	Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości osób kierujących pojazdami mechanicznymi, sprzętem żeglugi wodnej itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	W S K A Z N I K I	- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników	W S K A Z N I K I	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WS, SM, Kościół
3.6	Organizowanie lokalnych i włączanie się do ogólnopolskich kampanii profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie uzależnień i przeciwdziałanie przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W S K A Z N I K I	- liczba kampanii, - liczba odbiorców/uczestników	W S K A Z N I K I	- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO
P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A						

P L A N O W A N E D Z I A Ł A N I A	3.7	Przeprowadzenie diagnozy lokalnych problemów oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych – alkoholizmu, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii).	- opracowana diagnoza	Ż R Ó D Ł	- prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	WS, MKRPA
	3.8	Zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja materiałów informacyjnych – edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba zakupionych/opracowanych/pozyskanych materiałów	A P O Z Y S K I	- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA, PARPA, KBPN
	3.9	Wydanie kalendarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba kalendarzy	W S K A	- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja		WS
	3.10	Realizacja oraz wspieranie kampanii i programów dla rodziców promujących wychowywanie dzieci bez przemocy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	- liczba rodziców uczestniczących w programach	Ż N I K I	- prowadzona dokumentacja		WS, KMP, PP-P, NGO
	3.11	Promowanie zdrowego stylu życia w lokalnych środkach społecznego przekazu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	- liczba artykułów, udzielonych wywiadów	A W S K A Ż N I K Ó W	- prasa lokalna i regionalna		MKRPA, WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 3: 340.000 zł

Cel szczegółowy 4					
Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych					
P L A N O W A N I E D Z I A Ł A N I A	4.1	Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).	W S K A Ż N I K I	- liczba szkoleń, - liczba odbiorców	Z R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W
	4.2	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie Suwałk (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba interwencji	- sprawozdania, - listy obecności, - protokoły - informacja z działalności
	4.3	Podjęcie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba interwencji	- informacja z działalności
	4.4	Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba spraw	- prowadzona dokumentacja
	4.5	Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ustawa o wychowaniu w trzeźwości).		- liczba kontroli	- protokoły
					P L A N O W A N I E D Z I A Ł A N I A
					W S M K R P A K M P S M M K R P A M K R P A S M U M

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 4: 6.000 zł

Cel szczegółowy 5

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

5.1	Remont, adaptacja lokalów, pomieszczeń na rzecz instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania Programu (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	W	liczba wspartych projektów	Z	- sprawozdania, - protokoły, - prowadzona dokumentacja	P	zainteresowane instytucje, WS
5.2	Zakup słodyczy, gier, sprzętu sportowo-rekreacyjnego na potrzeby dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego dzieci i młodzieży z okazji Dnia Dziecka, św. Mikołaja, Bożego Narodzenia Wielkanocy, itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	L	- wartość w zł	P	- prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe	A	WS, NGO
5.3	Dofinansowanie szkoleń typu: Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – II stopień, Studium Pomocy Psychologicznej, Programu Rozwoju Osobistego, warsztaty pomagania osobom uzależnionym i współuzależnionym itp. (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	S	- liczba dofinansowanych szkoleń, - liczba osób biorących udział w dofinansowanych szkoleniach	O	- prowadzona dokumentacja	N	WS, MKRPA
5.4	Doskonalenie umiejętności członków MKRPA poprzez udział w szkoleniach i konferencjach (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	K	- liczba szkoleń, - liczba członków biorących udział w szkoleniach	Z	- prowadzona dokumentacja	Y	WS, MKRPA
5.5	Udział w pracach Zespołu Ekspertów ds. Lokalnych i Regionalnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego przy PARPA (ustawa o wychowaniu w trzeźwości)	A	- liczba posiedzeń w pracach zespołów	N	- zaproszenia do udziału w pracach zespołu	I	UM, PARPA, WS
5.6	Współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ustawa o wychowaniu w trzeźwości i ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii).	I	- liczba sprawozdań, raportów, programów, szkoleń, konferencji, kampanii	W	- karta zgłoszeń, - sprawozdania, raporty	R	UM, WS, MKRPA, ONG, SM, KMP, szkoły

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań celu 5: 104.000 zł

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych w 2014 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana - szacunkowa kwota na 2014 r. wynosi 1 500 000 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania kwoty pozyskanej w 2013 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIAPROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SUWAŁKACH

1. Członek Komisji za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymuje:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
2. Przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 15% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
3. Za udział w posiedzeniu plenarnym Komisji członkowie, przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów Komisji każdorazowo otrzymują wynagrodzenie w wysokości 4% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
4. Za udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych lub grupach roboczych w ramach Lokalnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz w ramach Lokalnego Systemu Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną przewodniczący, jego zastępca oraz członkowie Komisji w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
5. Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu, na podstawie listy obecności stanowiącej załącznik do protokołu z posiedzenia lub przeprowadzonych czynności. Osoby nieuczestniczące w pracach Komisji nie otrzymują ww. wynagrodzeń.
6. Za prace wykonane na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia wg stawki/kwoty określonej w umowie
7. Na wynagrodzenie członków MKRPA za udział w posiedzeniach komisji oraz koszty obsługi działalności komisji zaplanowano kwotę na poziomie 2013 r. czyli ok. 100.000 zł

**VIII. W RAMACH OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI DO
ALKOHOLU USTALA SIĘ ZASADĘ, ŻE JEDEN PUNKT SPRZEDAŻY
I PODAWANIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH, ZAWIERAJĄCYCH
POWYŻEJ 4,5% ZAWARTOŚCI ALKOHOLU
(Z WYJĄTKIEM PIWA) PRZEZNACZONYCH DO SPOŻYCIA
W MIEJSCU, JAK I POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY, PRZYPADA NA
CO NAJMNIEJ 400 MIESZKAŃCÓW (WEDŁUG MIEJSCA STAŁEGO
ZAMELDOWANIA W SUWAŁKACH)**

Według stanu na dzień 31.12.2012 roku liczba mieszkańców Suwałk wynosiła 68 210 osób. Natomiast limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 4,5% wynosi 165 (zgodnie z Uchwałą nr XIII/119/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 28 września 2011 r.).

Wynika z tego, że w Suwałkach na jeden punkt sprzedaży ww. napojów alkoholowych przypada 413 mieszkańców.

Standard

działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

- 1. Podmiot prowadzący świetlicę winien spełniać wymogi określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887), art. 18-28.**
- 2. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu:**
 - 1) zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczymi socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach w ich najbliższym środowisku,
 - 2) zwiększenie dostępności działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie Miasta Suwałki,
 - 3) stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych Miasta Suwałki.
- 3. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań:**
 - 1) świetlicy środowiskowej (opiekuńczo-wychowawcza),
 - 2) świetlicy socjoterapeutycznej,
 - 3) zajęć socjoterapeutycznych.
- 4. Standard świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej):**
 - 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne osiedla lub części miasta,
 - 2) w świetlicy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 30-cioro dzieci,
 - 3) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
 - 4) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności,
 - c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) dożywianie,
 - 5) zadania świetlicy środowiskowej:
 - a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,

- b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
 - c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
 - d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,
 - e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,
 - g) współpraca z innymi instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
 - h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.),
 - i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
- 6) zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie na kierunku: pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauka o rodzinie lub osoby z wykształceniem średnim i udokumentowanym co najmniej 3-letnim stażem pracy z dziećmi lub rodziną,
 - 7) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów,
 - 8) w świetlicy środowiskowej może zostać zorganizowany hostel zapewniający opiekę w porze nocnej,
 - 9) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
 - nie są i nie były ograniczone, zawieszone lub pozbawione władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego

5. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

- 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne - część miasta,
- 2) w świetlicy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 30-cioro dzieci,
- 3) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
- 4) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,
 - g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,
 - h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,
- 5) zadania świetlicy socjoterapeutycznej:
 - a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
 - b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym

- dla całej grupy i diagnozą indywidualną dziecka,
- c) praca ze stałymi grupami dzieci,
 - d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,
 - e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględniać włączanie dziecka w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
 - g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
 - diagnozy sytuacji rodzinnej,
 - rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
 - współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
 - h) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.
 - i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
 - j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.
- 6) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów,
- 7) zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego, i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną,
- 8) zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholodzy, pedagodzy i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem,
- 9) w świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog,
- 10) uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania,
- 11) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
- nie są i nie były ograniczone, zawieszone lub pozbawione władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego

6. Standard zajęć socjoterapeutycznych:

- 1) diagnoza indywidualna dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- 2) prowadzenie zajęć zgodnie z programem dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
- 3) utrzymywanie stałych kontaktów z rodziną dziecka,
- 4) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci,
- 5) prowadzenie dokumentacji,
- 6) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
- 7) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących prowadzonych zajęć,
- 8) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych,
- 9) programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.